

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

05-08-133М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «**Методологія наукових досліджень**»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньою програмою «Туризм і рекреація»
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІАЗ
Протокол № 4 від 24.10.2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньою програмою «Туризм і рекреація» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Гарнага О. М. – Рівне : НУВГП, 2023. – 22 с.

Укладач: Гарнага О. М., к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Відповідальний за випуск – Коротун С. І., канд. геогр. наук, доцент, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Керівник освітньої програми
«Туризм і рекреація»

Коротун О. П.

© О. М. Гарнага, 2023

© НУВГП, 2023

ЗМІСТ

	Вступ	4
1.	Програма дисципліни	5
2.	Тематика практичних занять та методичні рекомендації щодо їх проведення	6
3.	Форми організації самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни	15
4.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	15
4.1.	Мета і зміст індивідуального навчально-дослідного завдання	16
4.2.	Структура індивідуального навчально-дослідного завдання	18
4.3.	Порядок виконання, оформлення й захисту індивідуального навчально-дослідного завдання	16
5.	Теоретичні питання для самостійної роботи	20
6.	Список використаної літератури	21

ВСТУП

Мета: підготовка та залучення студентів до здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження у сфері туризму і рекреації та підготовки ними публікації, кваліфікаційної роботи. Навчитись застосовувати в дослідженнях методи аналізу інформаційних джерел та організації наукової праці.

Завдання: сформувати у студентів систему знань та розширити спектр знань у сфері методології досліджень, дати їм необхідні знання та практичні навички в справі наукових досліджень, сприяти творчому розумінню необхідності розробки наукових проблем та застосуванню методів сучасних досліджень в сфері туризму і рекреації. В результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати:

- поняття науки і наукової діяльності;
- порядок вибору і формулювання проблеми і теми наукового дослідження;
- правила формулювання плану наукового дослідження;
- поняття та порядок здійснення наукового дослідження;
- методи та прийоми наукових досліджень;
- джерела пошуку інформації та вимоги до відбору матеріалів;
- вимоги до підготовки й оформлення публікації чи кваліфікаційної роботи.

вміти:

- аналізувати актуальні проблеми розвитку туризму та рекреації і критерії вибору напрямку наукового дослідження;
- вирізняти специфіку науково-дослідної діяльності;

- здійснювати пошук інформації у процесі навчальної і наукової роботи з використанням сучасних комп'ютерних технологій;
- застосовувати необхідні методи дослідження;
- оформляти результати досліджень;
- оформляти кваліфікаційну роботу;
- застосовувати набуті знання для подальшої наукової діяльності, вивчення інших дисциплін.

Програма дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	2	3	4
1.	Наука й наукові дослідження у сучасному світі	2	1
2.	Методологія: сутність, зміст, поняття	2	1
3.	Сутність наукових досліджень, їхні особливості та класифікація	2	1
4.	Технологія наукових досліджень	2	1
5.	Експеримент як метод наукового дослідження	2	1
6.	Представлення наукових результатів	2	1
7.	Форми впровадження результатів наукового дослідження	1	1
8.	Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності	1	1
	Разом	14	8

Тематика практичних занять та методичні рекомендації щодо їх проведення

Тема 1. Наука й наукові дослідження у сучасному світі.

Виникнення та еволюція науки. Види та ознаки наукового дослідження. Основні наукові категорії (метод дослідження, наукові факти, дані, гіпотези, теорії). Організація наукової діяльності в Україні. Система наукових ступенів і звань в інших країнах.

Практичні завдання:

1. За електронним каталогом бібліотеки НУВГП (<http://nuwm.edu.ua/MySql/>) знайти та скласти список із 10 підручників, чи навчальних посібників за темами «Туризм і рекреація», «Туристичні ресурси», що є в фонді бібліотеки.

2. За інтернет-ресурсами складіть список із 5 періодичних фахових видань України, які публікують статті за темами «Туризм і рекреація».

3. Зайдіть на сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>). Перейти за посиланням: Ресурси\Бази даних\Автореферати дисертацій та знайдіть три автореферати по одній із тем: «Туризм», «Рекреація».

4. Зайдіть на сайт Державної служби статистики України (<http://ukrstat.gov.ua/>). Перейдіть на вкладку «Статистична інформація» та виберіть розділ «Туризм». Скласти список із назв таблиць, які містять інформацію про туристичну діяльність, засоби розміщення за попередній рік.

5. Зайдіть на сайт Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО) (<https://www.unwto.org/>). Перейдіть на вкладку RESOURCES (Ресурси) та виберіть категорію Tourism Data Dashboard (Інформаційна панель туристичних даних). Наведіть приклади (не менше 5), які інформаційні дані можна почерпнути на цій панелі, що представлена Всесвітньою туристичною організацією.

Тема 2. Методологія: сутність, зміст, поняття.

Основні поняття: метод, методика, засіб, алгоритм дій. Об'єктивна основа застосовності методів. Типологія методів. Загальнонаукові методи. Основи методології досліджень емпіричного рівня. Методи емпіричних досліджень. Основи методології досліджень теоретичного рівня. Методи теоретичних досліджень. Історія методології, методологічний. Аспект наукового пізнання, роль і функції методології в сучасній науці.

Практичні завдання:

Скачайте звіт про туристичну діяльність:

https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_td_bl.htm

За матеріалами звіту:

1. Побудувати стовпчикові діаграми в яких показати кількість туроператорів, турагентів та суб'єктів що здійснюють екскурсійну діяльність (фізичних та юридичних осіб) в останньому представленому у звіті році.

2. Визначити:

а. Частку осіб, що мають вищу або середню спеціальну освіту в галузі туризму (для юридичних суб'єктів та серед фізичних осіб-підприємців);

б. Яка частка жінок серед працюючих у туризмі;

с. Який дохід, згідно статистичних даних, отримали юридичні особи та фізичні особи-підприємці від надання турпослуг.

д. Скільки громадян України та скільки іноземців, згідно статистичних даних, були обслужені туроператорами та турагентами у останньому звітному році.

3. Виділити 5 областей України з найбільшою та 5 з найменшою:

а. Кількістю суб'єктів у туристичній діяльності окремо для юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

б. Кількістю зайнятих штатних працівників у туристичній діяльності;

с. Кількістю обслужених туристів за рік.

4. Побудуйте кругові діаграми (окремо для фізичних осіб-підприємців, окремо для юридичних осіб) в якій покажіть розподіл

туристів обслуговуваних туроператорами та турагентами за метою поїздки (служба, дозвілля, лікування та ін.)

5. Складіть рейтинг ТОП-10 країн світу за кількістю відвіданих туристів з України на протязі останнього звітного року

Тема 3. Сутність наукових досліджень, їхні особливості та класифікація.

Основні етапи наукових досліджень (постановка мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження, літературний пошук, формулювання завдання, вибір методів дослідження та вимоги до них, експеримент, обробка й аналіз результатів експерименту, оформлення результатів експерименту). Основні відомості про відкриття, винахід і раціоналізаторські пропозиції. Правові норми охорони винаходів та відкриттів. Наукова творчість.

Практичні завдання:

Виберіть одну із запропонованих тем дослідження та проведіть дослідження на прикладі населеного пункту або адміністративного району (об'єднаної територіальної громади) за місцем проживання. Напишіть «Вступ» до майбутнього дослідження. У вступі обов'язково висвітліть такі основні елементи майбутнього дослідження, як:

1. Актуальність дослідження;
2. Об'єкт дослідження;
3. Предмет дослідження;
4. Мета дослідження;
5. Завдання дослідження;
6. Висвітленість даної тематики в науковій літературі;
7. Наукова новизна роботи;
8. Практичне значення одержаних результатів.

Перелік рекомендованих тем для проведення дослідження:

- Рекреаційно-туристичний потенціал адміністративного району (за вибором, відповідно до місця проживання) та шляхи його використання;

- Розвиток екскурсійної діяльності в місті (за вибором, відповідно до місця проживання);

- Можливості розвитку окремого виду туризму (за вибором - історико-культурного, екологічного, сільського, велосипедного, водного, кінного та ін.) у населеному пункті чи адміністративному районі (за місцем проживання).

- Аналіз діяльності готелю чи ресторану (вказати назву) на ринку готельних (ресторанних) послуг регіону (або населеного пункту).

- Гастрономічна карта регіону (вказати назву) та її значення для розвитку гастрономічного туризму.

- Аналіз мережі закладів готельної (чи ресторанної) індустрії регіону (за місцем проживання вказати назву регіону).

Обсяг вступу повинен складати 2 сторінки друкованого тексту.

Шрифт Times New Roman – 14; інтервал тексту - 1,5; абзацний відступ - 1,25.

Тема 4. Технологія наукових досліджень.

Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези. Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Правила бібліографічного опису окремих видів документів. Розташування бібліографічних записів у списках літератури і джерел.

Практичні завдання:

Відповідно до обраної на попередньому занятті теми для наукового дослідження, підготувати тези (статтю) з можливістю їх подальшої публікації в збірнику студентських наукових праць, чи матеріалах конференцій кафедри. Тези повинні бути надруковані в відповідності до встановлених вимог, описаних нижче.

Вимоги до змісту та структури статті.

До публікації у будь-якому збірнику приймаються тільки ті статті які не опубліковані раніше в жодному із видань (в тому числі і в межах

електронних ресурсів). Стаття повинна мати наступну структуру: *анотація, вступ, основна частина, список використаних джерел*.

Анотація друкується без абзацного відступу жирним шрифтом і повинна містити стисло і точно сформульовану постановку науково-практичної задачі (завдання) та одержані результати. Анотація подається українською та англійською мовами. До кожної анотації додаються ключові слова. Обсяг кожної анотації — до 5 рядків, кількість ключових слів — до 5.

Основна структура статті повинна відповідати вимогам ДАК України до фахових видань та публікацій і обов'язково вміщувати наступні структурні елементи:

1. *Вступ* (у вступі коротко аналізується актуальність майбутнього дослідження, його зв'язок з науковими темами, напрямками досліджень в регіоні, навчальному закладі тощо).

2. *Аналіз останніх досліджень* (в даній частині варто вказати хто з вчених науковців займався вивченням подібних проблем, на які дослідження (методику) ви опиралися при підготовці матеріалу. Обов'язково вкажіть які питання в руслі тематики були раніше не розкриті, але розглянуті вами в запропонованій статті).

3. *Методика досліджень* (коротко опишіть на які методи ви опиралися під час проведення дослідження із зазначенням авторства).

4. *Постановка завдання* (в даній структурній частині коротко характеризують мету і завдання дослідження що висвітлено в підготовленій публікації).

5. *Результати досліджень* (це основна частина статті (тез) в якій висвітлюються основні питання публікації, наприклад, дається характеристика туристичних ресурсів території, аналізуються певні показники діяльності туристичних підприємств, обсяги туристичних потоків та інше).

6. *Висновки* (в кінці статті чи тез формуються короткі висновки (обсягом 1-2 абзаци) в яких підсумовуються основні результати проведеного дослідження, вказуються перспективні напрямки подальших досліджень тощо).

7. *Список використаних джерел* формуємо у алфавітному порядку в кінці статті.

Вимоги до оформлення статті

Обсяг публікації (без назви статті анотації та списку використаних джерел) – не менше 2 повних сторінок формату А5. Матеріали оформляються у редакторі MS Word. Шрифт Times New Roman. Інтервал між рядками – 1,0. Усі поля по 2 см. Абзацний відступ - 0,5 см. Розміри шрифту:

- УДК — 10, великі літери;
- прізвища авторів — 10, жирний, курсив;
- назва організації, міста, країни — 10, звичайний;
- назва доповіді — 10, великі літери, жирний;
- анотації, ключові слова — 9, жирний;
- основний текст, перелік джерел, формули — 10, звичайний;
- текст у таблицях та рисунках — не менше 8.
- список використаних джерел – 9, звичайний

УДК вирівнюється по лівому краю, прізвище автора та назва організації по правому краю, назва статті – по центру. Анотація і текст статті вирівнюється на ширину аркуша. Формули друкуються по центру, нумеруються в кінці рядка. Перед та після назви доповіді, після анотації, між текстом та переліком джерел мають бути порожні рядки.

Оформлення списку використаної літератури повинно відповідати вимогам ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання.

У спискові наводять тільки джерела, на які є посилання в тексті статті. Список літератури продовжується підряд, а цифри виділяються жирним.

Посилання на джерела у статті подаються у квадратних дужках [1, С. 3]. Перша цифра – номер джерела у списку літератури, друга – номер сторінки. Номер джерела та номер сторінки розділяються комою з пробілом, номер джерела крапкою з комою, напр.: [4], [5, С. 123], [6; 10]. У реченні крапка ставиться після дужок, посилань.

Тема 5. Експеримент як метод наукового дослідження.

Загальна характеристика процесів наукового дослідження
Формулювання теми наукового дослідження та визначення
робочої гіпотези. Визначення експерименту. Виконання

теоретичних і прикладних наукових досліджень. Роль експерименту в отриманні наукових фактів. Особливості економічного експерименту.

Практичні завдання:

В одному із збірників наукових праць кафедри туризму та готельно-ресторанної справи НУВГП виберіть наукову статтю та зробіть на неї рецензію відповідно до шаблону:

Шанка рецензії

**РЕЦЕНЗІЯ
на наукову статтю**

(прізвище, ім'я, по батькові автора, або авторів статті)

(назва наукової установи в якій працює чи навчається автор статті)

(Назва статті)

Зразок структури рецензії

1. Загальна характеристика статті (загальний обсяг статті, її структура (з яких основних частин складається), наявність схем, таблиць, картографічних джерел, кількість використаних джерел)
2. Мета роботи та завдання які ставили перед собою автори статті
3. Актуальність тематики дослідження
4. Методи дослідження використані в публікації
5. Наукова новизна дослідження
6. Практичні результати дослідження, достовірність отриманих результатів, їх науковість тощо
7. Науковість стилю викладення, відповідність оформлення встановленим вимогам, наявність граматичних помилок та інше.
8. Загальний висновок, щодо подальшої публікації статті у збірнику наукових праць.

Тема 6. Представлення наукових результатів.

Правильне представлення числових значень отриманих

результатів. Застосування статистичної обробки результатів. Наглядне представлення результатів у вигляді таблиць, рисунків, гістограм, діаграм різного типу.

Практичні завдання:

Відповідно до підготовленої на попередніх заняттях наукової статті (тез) на певну тематику з питань розвитку туризму, студент готує виступ-презентацію з використанням комп'ютерних технологій на 5-10 хвилин – наочну ілюстрацію відповідних тверджень. Презентація не повинна повністю дублювати текст статті, а частково доповнювати її. В презентації доцільно представити певні схеми, таблиці, картосхеми та фотографії регіону дослідження

Рекомендована структура презентації:

Слайд 1 – Тематика роботи, назва установи в якій виконувалась робота, її структурного підрозділу, прізвище автора статті, наукового керівника

Сайд 2 – Об'єкт, предмет та мета дослідження;

Слайд 3 – Завдання дослідження;

Слайд 4 – Основні терміни, схеми класифікації тощо (за необхідності);

Слайд 5 – Основні положення методики дослідження (краще представляти у вигляді схем, таблиць, коротких визначень чи списку переліку методів без довгих теоретичних пояснень)

Слайд 6 – Слайд n – Декілька слайдів що розкривають зміст роботи (схеми, таблиці, графіки і діаграми, фотографії туристичних ресурсів, об'єктів що використовуються або можуть бути використані в туризмі

Слайд n – короткі висновки по темі дослідження.

Вимоги до оформлення слайдів:

1. Слайди повинні бути читабельними (шрифти, кольорова гамма фону та тексту).

2. На слайдах необхідно використовувати мінімальну кількість тексту, а за необхідності обмежуватись короткими визначеннями.

3. При наукових доповідях використовують мінімум спеціальних ефектів при зміні слайдів, переходах.

4. Максимум інформації розкривають у вигляді діаграм, схем, графіків, діаграм.

5. На слайдах доцільно демонструвати фотографії тих чи інших туристичних об'єктів, закладів інфраструктури про які йдеться в тексті для кращого розуміння матеріалу.

Тема 7. Форми впровадження результатів наукового дослідження

Монографія, наукова стаття, тези доповіді. Реферат, доповідь, виступ, книги. Інформація, інформаційна записка, звіт по науково-дослідній роботі. Особливості впровадження результатів наукового дослідження у виробництво. Науковий звіт, науковий семінар, загальні правила ведення записів експериментів. Підготовчий етап роботи над курсовою (кваліфікаційною магістерською) роботою. Робота над текстом курсової (кваліфікаційною магістерською) роботи. Оформлення курсової (кваліфікаційної магістерської) роботи. Написання доповіді і підготовка презентаційного матеріалу.

Практичні завдання:

1. Знайти в Інтернеті 10 монографій по тематиці «Туризм і рекреація» починаючи з 2010 року.
2. Вказати по кожній з них практичні результати отриманих результатів.
3. Оформити їх у вигляді списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015.

Тема 8. Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності.

Поняття наукової та методологічної культури. Сучасні умови формування наукової культури. Проблема підвищення ефективності наукової діяльності та різноманіття підходів до її розв'язання. Рефлексія над власним дослідницьким досвідом як

засіб підвищення ефективності наукової діяльності.

Практичні завдання:

Підготувати есе про наукову та методологічну культуру в науковій діяльності в сфері туризму і рекреації за власно обраною темою наперед узгодженою із викладачем.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ

Формами організації самостійної роботи студентів при вивченні матеріалу дисципліни “Методологія наукових досліджень” є:

- опрацювання теоретичного матеріалу практичних занять;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- написання індивідуального навчально-дослідного завдання
- підготовка до поточного контролю теоретичних знань;
- систематика вивченого матеріалу курсу.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)

Індивідуальну роботу студенти виконують за формою *індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)*, яке передбачає створення умов для повної реалізації творчих можливостей студента через індивідуально-спрямований розвиток його здібностей, науково-дослідницьку діяльність. Теоретичні знання з «Методології наукових досліджень» повинні підкріплюватись практичними навиками роботи, одержаними безпосередньо майбутніми фахівцями, під час виконання

реальних професійних завдань. Тому проходження ІНДЗ з дисципліни «Методологія наукових досліджень» є важливою складовою навчального процесу для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

ІНДЗ є видом поза аудиторної роботи студента, яке виконують у процесі вивчення програмного матеріалу дисципліни. Воно являє собою цілісну завершену практичну роботу, яку виконують студенти на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни. Програма ІНДЗ є одним з основних навчально-методичних документів, що має принципове значення для сучасного навчального процесу й визначає цілі та завдання проведення індивідуальної роботи, її обсяг та зміст. Вона забезпечує єдність вимог і наступність окремих її етапів, неперервність усього процесу практичного навчання та його збалансованість.

Мета і зміст індивідуального навчально-дослідного завдання

Результатом виконання ІНДЗ є освоєння студентами практичних навичок аналізу й оцінювання процесу наукових досліджень з метою набуття теоретичних знань з основ наукових досліджень, визначення ефективності наукових досліджень, використання окремих методологічних підходів до всебічного аналізу наукових досліджень.

Основні завдання виконання ІНДЗ формують на основі структурування означеної мети і включають:

- перевірку на практиці засвоєння студентами сутності, основних понять і категорій методології наукових досліджень, аналізу, етапів, інструментів реалізації та забезпечення взаємозв'язків функцій науки;
- дослідження механізму розроблення дослідницьких проектів у ринковій економіці;

- уміння використання базових інструментів управління дослідженнями;
- вироблення практичних навичок між ринковим попитом, діяльністю конкурентів, з одного боку, потребами і можливостями своєї організації – з іншого;
- формування навичок моделювання та прогнозування ситуації;
- розвиток інтелектуальних і творчих здібностей студентів;
- набуття навичок критичного аналізу;
- вироблення навичок побудови схеми наукових досліджень;
- розвиток стратегічного мислення.

У результаті виконання ІНДЗ з дисципліни *студент повинен знайти емпіричні підтвердження теоретичних знань у таких сферах:*

- рівень використання основних положень сучасного управління наукою в практичній діяльності вітчизняних організацій та виявлення можливостей і резервів удосконалення системи управління науковою діяльністю;
- можливість використання зарубіжного досвіду, досягнень успішних зарубіжних корпорацій у розробці та управлінні науковими дослідженнями, втіленні їх у життя;
- використання новітніх управлінських технологій в практичній діяльності конкретної організації щодо дослідницьких рішень.

Структура індивідуального навчально-дослідного завдання

ІНДЗ потребує використання набутих знань і реалізації творчого потенціалу студента при формуванні плану та проведенні наукових досліджень в умовах ринкового середовища. Індивідуальна робота передбачає використання елементів

науково-дослідної діяльності, розвитку здібностей виконавця, формування нестандартного мислення.

Структура індивідуального навчально-дослідного завдання наступна:

Вступ.

Теоретична частина.

Аналітична частина.

Дослідна (проектна) частина.

Висновки.

Перелік використаної літератури, статичної звітності.

Додатки.

У *вступі* до ІНДЗ слід обґрунтувати актуальність теми, рівень її теоретичного та практичного опрацювання, значення для вирішення практичних проблем в науковій сфері. Сформулювати мету завдання, аргументувати вибір об'єкта та предмета дослідження, а також охарактеризувати структуру роботи.

Обсяг вступу – 1 сторінка.

Теоретична частина. У ній потрібно аналізувати теоретичні напрацювання науковців, практиків у даній галузі з досліджуваної теми, творчо оцінити різні теоретичні підходи. Визначити свій підхід щодо подальшого використання конкретних теоретичних розробок.

Обсяг теоретичної частини – 4-5 сторінок.

Аналітична частина повинна базуватися на аналізі техніко-економічних показників, тенденції їх зміни протягом 3-х останніх років із досліджуваної теми на підприємстві. При цьому виявити рівень реалізації теоретичних розробок на практиці, оцінити фактичний стан справ з науково-дослідною і конструкторською роботою на мікро- чи макрорівні. Дослідити основні чинники, які найбільше впливають на досліджувану проблему, зацентрувати увагу на недоліках.

Обсяг розділу – 4-5 сторінок.

Дослідна частина передбачає пропозиції, обґрунтування, розроблення методології, шляхів і напрямків щодо вирішення проблеми, яка розглядається. На основі виявлених недоліків і досліджень, проведених у теоретичній частині, запропонувати науково-обґрунтовані та ефективні підходи усунення проблеми, можливість адаптації теоретичних досліджень до практики. У цьому розділі бажано навести конкретні техніко-економічні розрахунки з удосконалення науково-прикладної діяльності, відобразити елементи новизни. Ця частина має найбільш вагоме значення при оцінці всього ІНДЗ.

Обсяг – 4-5 сторінок.

Висновки повинні містити короткий підсумок основних результатів дослідження, можливості їх використання у практиці.

Обсяг висновків – 1 сторінка.

Додатки є необов'язковими. До загального обсягу ІНДЗ вони не входять.

Список використаних джерел є обов'язковим. Розміщення літературних джерел здійснювати в алфавітному порядку згідно з ДСТУ 8302:2015.

Порядок виконання, оформлення й захисту індивідуального навчально-дослідного завдання

ІНДЗ виконують упродовж вивчення дисципліни студенти денної і заочної форм навчання в позаурочний час. Це завершена практична робота в межах навчальної програми предмету. Оцінюється на основі кредитно-модульної системи.

До розгляду приймаються індивідуальні науково-дослідні завдання, які містять такі елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і

на які спирається автор, виділення невіршених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

ІНДЗ подається у вигляді реферату (загальний обсяг 10-15 стор.).

Форми статичної звітності, бланки анкет та інші документи подавати як додатки до ІНДЗ.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Туристичний сектор Рівненщини та перспективи його розвитку.
2. Туризм як пріоритетна галузь національної економіки.
3. Інноваційна політика туристичних підприємств.
4. Екологізація туризму як фактор його сталого розвитку.
5. Перспектива розвитку виду туризму (за вибором) у регіоні (за вибором).
6. Резерви підвищення прибутковості туристичних підприємств.
7. Резерви підвищення конкурентоспроможності туристичних підприємств.
8. Розвиток сфери рекреації та туризму в Україні.
9. Реалізація концепцій корпоративної соціальної відповідальності туристичними підприємствами.
10. Розвиток велнес-туризму.
11. Системи збуту туристичних підприємств.
12. Інновації як чинник забезпечення фінансової стабільності підприємств сфери туризму і рекреації.
13. Анімаційні технології в молодіжному туризмі.
14. Тренди туристичного бізнесу.
15. Міжкультурні комунікації у сфері туризму та рекреації.
16. Рекреаційний менеджмент: сутність та передумови розвитку.
17. Диференціація пропозиції туристичної послуги.
18. Внутрішній туризм за видами як пріоритетний напрям розвитку туристичної галузі України.

19. Особливості маркетингової політики підприємств сфери туризму і рекреації.

20. Тенденції розвитку та управління персоналом підприємств сфери туризму і рекреації.

21. Дослідження сучасного стану сектору туризму в Україні.

22. Пріоритетні напрями розвитку сектору туризму і рекреації.

23. Особливості менеджменту на підприємствах сектору туризму.

24. Сучасний стан і тенденції розвитку підприємств сектору туризму.

25. Механізми управління якістю послуг підприємств сектору туризму і рекреації.

26. Сучасні проблеми сектору туризму і рекреації в Україні.

27. Сутність та особливості «гастрономічного туризму».

28. Навчання персоналу на підприємствах сектору туризму і рекреації.

29. Інноваційні напрями у секторі туризму і рекреації.

30. Сучасні тенденції організації дитячого оздоровлення в Україні. 31. Нормативно-правові аспекти регулювання туристської діяльності в Україні.

32. Актуальність та особливості формування організаційної культури на підприємствах сфери туризму і рекреації.

33. Проблема формування кадрового потенціалу на підприємствах сфери туризму і рекреації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова література

1. Вихруц В. О., Козловський Ю. М., Ковальчук Л. І. Методологія та методика наукового дослідження : навч. посіб. / Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 327 с.

2. Ладанюк А. П. Власенко Л. О., Кишенько В. Д. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 352 с.

3. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.

4. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 151 с.

Допоміжна література

5. Бірта Г. О., Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / рекомендовано МОН України. К. : Центр учбової літератури, 2016. 142 с.

6. Баєв В. В. Дидактичне забезпечення щодо самостійної роботи студентів з дисципліни «Основи наукових досліджень в сфері туризму». К. : МАУП, 2015. 31 с.

7. Гілецький Й. Р. Класифікація туристсько-рекреаційних ресурсів за геосферним підходом. URL: <http://geoinfo.if.ua/klasifikatsiya-turystsko-rekreatsijresursiv-za-heosfernym>

8. Зацерковний В. І. Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.